

Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Drs J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Maliebaan 71 H T 030 721 07 21
3581 CG Utrecht F 030 721 07 49
www.mogroep.nl info@mogroep.nl

Datum

Utrecht, 21 maart 2013

Onderwerp

Ambtshalve rekening houden met de bestuursrechtelijke premie bij het verrekenen op uitkeringen.

ons kenmerk

SW/0060

contactpersoon

mr. A.J. Moerman

Geachte mevrouw Klijnsma,

De wettelijke bescherming door de beslagvrije voet wordt veelvuldig geschonden. De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR/MOgroep) ontvangt regelmatig verontruste signalen van sociaal raadslieden over de wijze waarop gemeenten vorderingen op de WWB-uitkering verrekenen, terwijl het College voor zorgverzekeringen via bronheffing de bestuursrechtelijke premie int. Door de combinatie van verrekenen en bronheffing komen burgers te vaak onder het bestaansminimum terecht, met alle gevolgen van dien.

Middels deze brief verzoeken we u ervoor te zorgen dat gemeenten, het UWV en de SVB instructie krijgen over de wijze waarop zij ambtshalve bij het verrekenen op de WWB-uitkering rekening moeten houden met de bestuursrechtelijke premie.

De LOSR kan zich voorstellen dat gemeenten, het UWV en de SVB het onbegrijpelijk vinden dat hun mogelijkheid om teveel verstrekte uitkering te verrekenen, door de bestuursrechtelijke premie beperkt wordt.

De LOSR is, zoals bij u bekend, voorstander van afschaffing van de wanbetalersregeling zorgverzekering vanwege de vele nadelige effecten (zie rapport Paritas Passé hfdst 8)¹.

Echter zolang de wanbetalersregeling zorgverzekering nog bestaat moeten de consequenties daarvan onder ogen worden gezien, en dient de wet gerespecteerd te worden. Hieronder geven we aan waar en hoe dat niet gebeurt.

Beslagvrije voet en het bestaansminimum

Gemeenten moeten wanneer ze een vordering verrekenen op de WWB-uitkering, zich houden aan de beslagvrije voet. Wanneer op de WWB-uitkering een verrekening plaatsvindt en het CVZ verzoekt om

¹ N. Jungmann, A.J. Moerman, H.D.L.M. Schruer en I. van den Berg, [Paritas Passé, Debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassovoegdheden](#), Hogeschool Utrecht, LOSR/MOgroep, maart 2012.

via bronheffing de bestuursrechtelijke premie af te dragen, dan dient de gemeente de beslagvrije voet derhalve opnieuw vast te stellen. Sociaal raadslieden constateren echter bij veel gemeenten dat deze correctie niet plaatsvindt. In feite komt betrokkene door de combinatie van verrekenen en bronheffing onder het bestaansminimum terecht.

Beslagvrije voet corrigeren

Om de beslagvrije voet te kunnen corrigeren moet de gemeente bij betrokkene naar de hoogte van de ontvangen zorgtoeslag informeren. Die toeslag kan immers minder zijn dan de maximale zorgtoeslag wanneer:

- eerder in het jaar een hoger inkomen is ontvangen;
- beslag op de zorgtoeslag is gelegd, of de toeslag vanwege een toeslagschuld wordt verrekend.²

Wanneer door betrokkene geen informatie wordt verstrekt kan de gemeente in ieder geval ambtshalve toch rekening houden met de bestuursrechtelijke premie verminderd met de maximale zorgtoeslag, de zogenaamde minimale verhoging (zie bijlage 1 voor nadere uitleg).

Maximum verrekenpercentages

We hebben in de wet geregeld dat iedereen recht heeft op een inkomen van tenminste 90% van het bijstandsinkomen. Bijvoorbeeld mensen in een instelling (zie bijlage 2, laatste tabel), hebben geen ruimte in het wwv-inkomen voor verrekenruimte. Veel gemeenten hanteren verrekenpercentages. Zonder verhoging van de beslagvrije voet met woonkosten en premie ziektekosten bedraagt het verrekenpercentage 10%. In bijlage 2 is een tabel opgenomen met een overzicht van de verrekenruimte die de gemeente maximaal overhoudt wanneer er tevens bestuursrechtelijke premie wordt geïnd. De verrekenpercentages blijken dan afhankelijk van de gezinssituatie te variëren van 0% tot 7,3%.

Ook UWV en SVB

Ook het UWV en de SVB moeten de wet respecteren en bij het verrekenen van vorderingen op de uitkering rekening houden met de beslagvrije voet. Dus ook hier geldt dat bij de debiteur informatie ingewonnen hoort te worden en dat bij het ontbreken daarvan ambtshalve rekening moet worden gehouden met in ieder geval de minimale verhoging van de beslagvrije voet ad. € 37,12 aan bestuursrechtelijke premie.

De LOSR ziet dit in de praktijk te vaak mis gaan. De overheid dient haar verantwoordelijkheid te nemen en de wettelijk vastgelegde beslagvrije voet proactief als bestaansminimum te respecteren.

Graag vernemen wij dan ook uw standpunt in deze,

Met vriendelijke groet,

Saskia Noorman - den Uyl
Voorzitter LOSR

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

De LOSR is aangesloten bij de MOgroep.

I.a.a.: De vaste commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

² De verhoging van de beslagvrije voet wordt verminderd met de 'ontvangen' zorgtoeslag. De Rechtbank Den Bosch heeft in een proefprocedure bepaald dat deze vermindering alleen plaatsvindt wanneer betrokkene feitelijk over de zorgtoeslag kan beschikken. Zie Rb Den Bosch 22 juli 2010, [LJN:BP9407](#)

Bijlage 1 Toelichting minimale verhoging beslagvrije voet i.v.m. Bestuursrechtelijke premie

Beslagvrije voet en premie ziektekostenverzekering

Een onderdeel van de berekening van de beslagvrije voet betreft de verhoging van de premie ziektekostenverzekering. Deze verhoging moet als volgt worden berekend.

Verhoging beslagvrije voet premie ziektekostenverzekering

Premie ziektekostenverzekering	€
Af: normpremie*	€
Af: ontvangen zorgtoeslag	€ <u> </u> -
Verhoging beslagvrije voet	€

* alleenstaande (ouder) € 35, echtpaar € 75

Bestuursrechtelijke premie

Bij een achterstand van 6 maanden premie ziektekostenverzekering zal de zorgverzekeraar de verzekeringnemer aanmelden bij het College van Zorgverzekeraars (CVZ). Vanaf dat moment is de verzekeringnemer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd van € 160,12 (2013) per maand. Wanneer beslag op inkomen is gelegd of er wordt op het inkomen verrekend, dan moet bij de berekening van de beslagvrije voet met deze bestuursrechtelijke premie rekening worden gehouden.³ In feite komt in de berekening van de beslagvrije voet de bestuursrechtelijke premie in de plaats van de premie ziektekostenverzekering.

Beslagvrije voet corrigeren

Om de beslagvrije voet te kunnen corrigeren moet de gemeente bij betrokkene naar de hoogte van de ontvangen zorgtoeslag informeren. Deze kan immers minder zijn dan de maximale zorgtoeslag wanneer:

- eerder in het jaar een hoger inkomen is ontvangen;
 - beslag op de zorgtoeslag is gelegd, of de toeslag vanwege een toeslagschuld wordt verrekend.⁴
- Wanneer door betrokkene geen informatie wordt verstrekt kan in ieder geval ambtshalve wel rekening worden gehouden met de minimale verhoging.

De minimale verhoging

Aangezien de hoogte van de bestuursrechtelijke premie en de maximale zorgtoeslag bij een minimum inkomen bekend zijn, kan de gemeente uit zich zelf in ieder geval rekening houden met een minimale verhoging van de beslagvrije voet. Het gaat hierbij om de volgende bedragen:

³ Zie [Kamerstukken II 2008-2009, 31736, nr. 7, p. 6.](#)

⁴ De verhoging van de beslagvrije voet wordt verminderd met de 'ontvangen' zorgtoeslag. De Rechtbank Den Bosch heeft in een proefprocedure bepaald dat deze vermindering alleen plaatsvindt wanneer betrokkene feitelijk over de zorgtoeslag kan beschikken. Zie Rb Den Bosch 22 juli 2010, [LJN:BP9407](#)

Berekening bij alleenstaanden en alleenstaande ouders

Bestuursrechtelijke premie	€	160,12	
Af: normpremie	€	35,00	
Af: ontvangen zorgtoeslag	€	<u>88,00</u>	-
Verhoging beslagvrije voet	€	37,12	

Bij echtparen zal de minimale verhoging van de beslagvrije voet vanwege de bestuursrechtelijke premie als volgt zijn:

Berekening bij echtparen

Bestuursrechtelijke premie	€	320,23	
Af: normpremie	€	75,00	
Af: ontvangen zorgtoeslag	€	<u>171,00</u>	-
Verhoging beslagvrije voet	€	74,23	

Bijlage 2 Maximum verrekenpercentages gemeente bij bestuursrechtelijke premie

Maximum verrekenpercentages

Gemeenten, UWV en SVB moeten bij het verrekenen op de uitkering rekening houden met de beslagvrije voet. Veel gemeenten hanteren bij het verrekenen op de wwb-uitkering een verrekenpercentage. Zonder verhoging van de beslagvrije voet met woonkosten en premie ziektekostenverzekering bedraagt de verrekenruimte 10% van de bijstandsnorm.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verrekenruimte die de gemeente maximaal overhoudt wanneer er tevens bestuursrechtelijke premie wordt geïnd. Bij gehuwden wordt in de tabel onderscheid gemaakt tussen:

- 1 x premie, d.w.z. 1 x bestuursrechtelijke premie en 1 x basispremie;
- 2 x premie, d.w.z. 2 x bestuursrechtelijke premie.

De verrekenruimte kan lager zijn wanneer betrokkene tevens hoge woonlasten heeft of wanneer de huur- en of zorgtoeslag niet wordt uitbetaald.

Jonger dan 21 jr zonder kinderen	wwb-norm	verrekenruimte
alleenstaand	€ 228,39	0,0%
gehuwd beiden < 21 jr (1 x premie)	€ 456,78	1,9%
gehuwd beiden < 21 jr (2 x premie)	€ 456,78	0,0%
gehuwd één < 21 jr (1 x premie)	€ 889,37	5,8%
gehuwd één < 21 jr (2 x premie)	€ 889,37	1,7%

Jonger dan 21 jr met kinderen	wwb-norm	verrekenruimte
alleenstaande ouder	€ 492,78	2,5%
gehuwd beiden < 21 jr (1 x premie)	€ 721,17	4,9%
gehuwd beiden < 21 jr (2 x premie)	€ 721,17	0,0%
gehuwd één < 21 jr (1 x premie)	€ 1.153,76	6,8%
gehuwd één < 21 jr (2 x premie)	€ 1.153,76	3,6%

Van 21 jaar tot 65 jaar	wwb-norm	verrekenruimte
alleenstaand	€ 925,37	6,0%
alleenstaande ouder	€ 1.189,76	6,9%
gehuwd (1 x premie)	€ 1.321,96	7,2%
gehuwd (2 x premie)	€ 1.321,96	4,4%

65 jaar of ouder	wwb-norm	verrekenruimte
alleenstaand	€ 1.015,16	6,3%
alleenstaande ouder	€ 1.277,52	7,1%
gehuwd (1 x premie)	€ 1.397,30	7,3%
gehuwd (2 x premie)	€ 1.397,30	4,7%

Verblijf in een inrichting	wwb-norm	verrekenruimte
alleenstaand	€ 327,94	0,0%
alleenstaande ouder	€ 327,94	0,0%
gehuwd (1 x premie)	€ 530,63	3,0%
gehuwd (2 x premie)	€ 530,63	0,0%